

Gödelövs kyrka

55.6146, 13.4044

Kyrkan som troligen byggdes på 1200-talet hade ursprungligen två ingångar, för männen på den södra sidan, och på norra sidan för kvinnorna.

Just norr var kvinnornas sida, och väl inne i kyrkan stod kvinnorna i den norra sidan av kyrkan, för några bänkar fanns inte, förutom möjligen utmed väggarna, förrän efter reformationen. På den norra sidan fanns också, till vänster om triumfbågen ett Maria-altare, emedan männen på sin sida hade ett altare som oftast var helgat åt något lokalt manligt helgon eller åt Sankt Olof, som under medeltiden var ett av de populäraste helgonen i Norden. Huvudaltaret inne i koret var avskärmat med ett korskränk.

Men tiden har kyrkorummets funktion förändrats - främst skedde detta i samband med reformationen.

Och även kyrkan har genomgått renoveringar och förändringar, i modern tid både på 1800- och på 1900-talet. Vid renoveringen 1905 under ledning av arkitekt Henrik Sjöström fick kyrkan den nuvarande altartavlan, dopfont, bänkar, altarring samt sakristia. Predikstolen kom till kyrkan redan 1580, men pelaren som den sexsidiga korgen vilar på tillkom 1905 då även predikstolens trappa tillfogades.

Altartavlan är tillverkad av ek under tidigt 1500-tal, och köptes in från Lübeck av patronus Gyllenkrok på Björnstorps gods. Altaruppsatsens motiv är hämtade ur passionshistorien. Mittpartiet visar scener från Golgata, de övriga fyra fälten visar scener från korsfästelsen.

Dopfunten kommer från Östra Tunhems medeltidskyrka i Västergötland som revs under 1800-talet, och kom till Gödeslövs kyrka vid restaureringen 1905. Enligt en gammal uppgift ska dopfunten ha påträffats på en bondgård, nära platsen för den rivna medeltidskyrkan, där fontens cuppa användes som vattenkärl åt kreaturen.

Väggljustakarna som kommer från Storkyrkan i Stockholm är från 1700-talet kom också till kyrkan i samband med renoveringen 1905.

I valvet framför predikstolen sitter två inramade kransar på ömse sidor. De är tillverkade av torpare, arrendatorer och arbetare på Björnstorps gods för att visa tacksamhet mot sina avlidna slottsherrar.

Det har emellertid inte alltid varit tacksamhet som folket kring kyrkan känt för slottsherren. På 1760-talet styrde Adolf Fredrik Barnekow på Björnstorp. Han var kyrkans patronus, och hade alltså rätt att tillsätta präst mot att han svarade för kyrkans underhåll. Han var dock äventyrlig och slösaktig och spenderade hela sin förmögenhet på slottet, vilket resulterade i att han inte hade några pengar kvar till kyrkans skötsel. Det gick så långt, att det beslutades att kyrkan skulle rivras och arbetare kom från Genarp för att göra detta. Men de möttes av så hårt motstånd från alla bybor i Gödelöv, att de gick och "vågade sedan icke återvända". Till slut fick Barnekow lämna Björnstorp och ersattes av hovmarskalken och friherren Fredrik Gustav Gyllenkrok. Han var på böndernas sida och anhöll hos Gustav III om att få behålla kyrkan. Kungen tillstyrkte och i maj 1775 kunde kyrkan återinvigas under stora festligheter.

I vapenhuset finns en handskreven minnestavla som kyrkoherde Jonas Steenhoff gjort och som berättar om församlingens kamp för sin älskade kyrka.

Källor:

Webb: Genarps församling.

Pdf: "Gödelövs kyrka - Kulturhistorisk karaktäristik och bedömning". Lunds stift Max Laserna 2014.

Bok: "Våra kyrkor". Klarkullens Förlag AB. ISBN 91-971561-0-8